

Varsinais-Suomen ELY-keskus

Ympäristö- ja luonnonvarat –
vastuualue

Ympäristönsuojeluyksikkö

Ylitarkastaja
Elinor Slotte
20.11.2019

Ympäristönsuojelulain mukainen toimivallan siirto kunnan ympäristöviranomaiselle

Kommenttipuheenvuoro

Elinor Slotte
20.11.2019

- Toimivallan muutoksia laki- ja asetusmuutosten myötä sekä kunnan hakemuksesta ympäristönsuojelulain 38 §:n ja 138 § nojalla
- Muutos VN asetus ympäristönsuojelusta 449/2015, siirtyi eläinsuojia valtiolta kunnille
- Muutos 1166/2018, Ympäristönsuojelulakiin lisättiin säännökset uudesta ilmoitusmenettelystä, voimaan 1.2.2019. Lakiin lisättiin liite 4 (ilmoituksenvaraiset toiminnot)
- Muutos VN asetus ympäristönsuojelusta 50/2019, 1.1.2020 siirtyy eläinsuojia ja valtiolta kunnille

Valvonnan siirto

- Vuonna 2015 siirtyi 52 eläinsuojaa
- YSL:n liitteen 4 mukaisia toimintoja koskevien lupien valvonta siirtyy kunnille 1.1.2020
- Vuonna 2020 tulee siirtymään mm. 112 eläinsuojaa ja 5 sahalaitosta
- Siirtokirje, lupapäätökset, viimeisin tarkastuskertomus ja vuosiraportti
- Kopio siirtokirjeestä toiminnanharjoittajalle

- Ympäristönsuojelulain 138 § nojalla 14 luvun mukainen pima-asioiden toimivalta siirretty vuonna 2010 määräaikaisena Turun kaupungille, toistaiseksi voimassa 1.1.2016 alkaen
- Helsingillä toimivallan muutos määräaikaisena vuodesta 2000 alkaen, 1.5.2019 alkaen toistaiseksi

Ympäristöministeriön päätös 29.10.2018 VN/1500/2018, YM1/400/2018

- Porin kaupunki hakenut kirjeellään 27.12.2017 ysl:n 38 §:n mukaista toimivallan siirtoa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle
- Toimivaltaa haetaan ysl:n liitteen 1 taulukon 2 mukaisten lupa-asioihin poislukien turvetuotantoa, kaivostoimintaa, koneellista kullankaivuuta, malmin tai mineraalien rikastamoa, lentoasemaa, satamaa, ydinvoimalaitosta, jätteenpolttolaitosta, jätteen rinnakkaispolttolaitosta taikka puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen toimintaa koskevat lupa-asioita.

Ympäristöministeriön ratkaisu

- YM siirsi toimivallan Etelä-Suomen aluehallintovirastolta liitteen 2 mukaisten toimintojen lupa-asioissa. Lupatoimivallan siirrosta seuraa myös valvontatoimivallan siirto ympäristönsuojelulain 189 § 1 momentin perusteella
- Toimivallan siirto on määräaikainen ja se päättyy 31.12.2023
- Toimivallan siirto ei koske 38 §:ssä poisluettuja toimintoja

- Toimivallan ulkopuolelle jäävät myös ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 alakohdassa 5 d) tarkoitetut kemikaalivarastot, alakohdassa 11 e) tarkoitetut kalankasvatus- tai kalanviljelylaitokset, alakohdassa 13 c) tarkoitetut teollisuuden jäteveden puhdistamot, alakohdassa 13 d) tarkoitetut yhdyskuntajätevesien käsittelyä ja johtamista koskevat toiminnot sekä *direktiivilaitoskokonaisuuteen teknisesti tai toiminnallisesti kiinteästi liittyvät toiminnot.*

Päätöksen velvoitteet

- Lupapäätökset tiedoksi ELY-keskukselle
- Valvontasuunnitelma ja –ohjelma ja riskinarvio tiedoksi ELY:lle
- Vuosittain maaliskuun loppuun mennessä valvontaohjelman mukaisen kuvaus edellisen kalenterivuoden tavoitteiden toteutumisesta
- E-PRTR-asetuksen soveltamisalaan kuuluvien laitosten tiedot Ylvaan
- Vuosittain yhteenveto ministeriölle: käsitellyt luvat, lukumäärä, käsittelyaika ja –maksut ja käsiteltyjen asioiden luonne

Valvonnan siirto käytännössä

- Palaveri yhdessä Porin kaupungin kanssa, jossa käytiin läpi kaikki siirtyvät laitokset. Keskustelun pohjana elyn laatima laitoslista
- Porissa luvat ratkaisee ympäristö- ja terveysvalvontayksikön päällikkö
- Keskustelu mm. laitoskokonaisuuksista ja toiminnallisista kokonaisuuksista
- Kaupungille siirtyi laitoksia 11 kappaletta
- Jokaisesta laitoksesta käytiin läpi lyhyt katsaus

- Selkeitä laitoskokonaisuuksia oli 2, jotka eivät siirtyneet
- Sovittiin, että selvitetään lupa-asioiden toimivalta yhdessä, tarpeen mukaan neuvottelemalla näkemyseroista
- Mikäli näkemyseroista ei päästä ratkaisuun, ratkaisee asian ympäristöministeriö
- Ely-keskus toimitti kaikkia laitoksia koskevat asiakirjat (vähintään ympäristölupa ja viimeisin tarkastuskertomus) siirtokirjeellä Porin kaupungille
- Vakuuksien osalta tehtiin kirje sekä vakuuden antajalle että toiminnanharjoittajalle

Toimivallan siirtojen yhteydessä huomioitava

Ennaltavaraautumissuunnitelma

- Porin tapauksessa ysl:n 15 §:n mukainen ennaltavaraautumissuunnitelma laadittava edelleen, valvontavastuu kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle

Ympäristövahinkovakuutus

- Porin tapauksessa ympäristövahinkovakuutus oltava voimassa, valvontavastuu säilyy ELY-keskuksella
- Ilmoituksenvaraisten toimintojen osalta YMn näkemys on, että ilmoituksenvaraiset toiminnat eivät enää 1.2.2019 jälkeen ole luvanvaraisia, eivätkä myöskään täytä ympäristövahinkovakuutuslain 2 §:n edellytystä

CASE Veikko Lehti Oy, Aittaluodon laitos

- Aiemmin direktiivilaitos, jätemäärät kasvaa muutoksen myötä, toimintaa tehostetaan
- Ennakkoneuvottelu kesäkuu 2019, ei jatkossa enää direktiivilaitos, koska lajittelu paranee eikä jäte päädy polttoon
- Lupamuutos vireille heinäkuu 2019 kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle

Porin kaupungin päätös 8.10.2019

- Hyväksynyt ympäristöluvan tarkistamisen
- Lupamääräyksiä on päivitetty ja lisätty vastaamaan tämän hetkistä toimintaa ja lainsäädäntöä
- Toiminta voidaan aloittaa lupapäätöstä noudattaen muutoksenhausta huolimatta
  - Erillistä vakuutta toiminnan aloittamiseen ei ole tarpeen asettaa (olemassa oleva toiminta)

ELY valitti päätöksestä

- Vaatimukset:
  1. Ympäristölupa kumotaan lupa-asian ratkaiseen viranomaisen toimivallan puuttumisen johdosta
  2. Ympäristölupa kumotaan ja palautetaan kysv:lle uudelleen käsiteltäväksi
  3. Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta tulee kieltää

CASE Metsä Fibre mäntysaha, Rauma

- Suunnitellaan mäntysahan rakentamista sellutehtaan yhteyteen; tuotantomäärä 750 000 m³ valmista sahatavaraa vuodessa
- Toiminnassa syntyneet sivutuotteet hyödynnetään raaka-aineena ja polttoaineena sellutehtaalla sekä ulkopuolisessa energiantuotannossa
- Vähentää tehtaalle tuotavan hakkeen määrää ja kuljetuksia merkittävästi
- Hyödyntää sellutehtaan tuottamaa ylijäämäenergiaa

CASE Metsä Fibre mäntysaha, Rauma

- Sahalaitos ysl:n 115 a §:n mukainen ilmoituksen varainen laitos
- Suunnitellun sahatoiminnan luvanvaraisuuden arvioinnin keskeiset asiat olivat: onko laitos osa sellutehtaan toimintaa tai saattaako sen toiminnasta aiheutua naapuruussuhdelain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta räsitusta tai edellyttääkö hanke ympäristövaikutusten arviointia

CASE Metsä Fibre mäntysaha, Rauma

- Ilmoituksenvaraisen laitoksen toimintaan tarvitaan ympäristönsuojelulain 29a §:n mukaan ympäristölupa, jos
  - 1) toiminta on osa direktiivilaitoksen toimintaa
  - 2) toiminnasta saattaa aiheutua 27 §:n 2 momentissa tarkoitettu seuraus
  - 3) toiminta on luvanvaraista 28 §:n perusteella
  - 4) toimintaan sovelletaan arviointimenettelyä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 3 §:n 2 momentin perusteella.

CASE Metsä Fibre mäntysaha, Rauma

- Saha ei ole YVA-hankeluettelon mukainen laitos
- Sellutehdas on direktiivilaitos
- ELY-katsoi, että saha on osa sellutehtaan toimintaa, koska on teknisesti sidoksissa tehtaan toimintaan ja sillä on vaikutusta päästöihin ja pilaantumiseen
- Lisäksi saattaa aiheuttaa yhdessä tehtaan kanssa naapuruussuhdelain mukaista kohtuutonta räsitusta erityisesti melun osalta
- Sahan toimintaan tulee hakea ympäristölupaa

A scenic view of a lake and islands through a forest of evergreen and deciduous trees. The sky is overcast and grey. The foreground is a grassy hillside with several tall evergreen trees. In the middle ground, there are more trees, some with yellow autumn foliage. In the background, a large body of water is visible with several small islands and peninsulas. The overall atmosphere is calm and natural.

Kiitos!

www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi

elinor.slotte@ely-keskus.fi